

Hänvisning
VM003:00/2024Kontaktperson
Jurist Mathias BrinkFinansministeriet
Statsrådet
kirjaamo.vm@gov.fiFinansministeriet
Statsrådet
Pauliina Pitkänen
pauliina.pitkanen@gov.fi

Ärende

Utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 35 och 36 § i mervärdesskattelagen

Finansministeriet har gett landskapsregeringen möjlighet att lämna utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 35 och 36 § i mervärdesskattelagen.

Lagstiftningsbehörighet

Lagstiftningsbehörigheten inom beskattningen är delad mellan landskapet Åland och riket. Landskapet Åland har enligt 18 § 5 punkten självstyrelselagen för Åland (ÅFS1991:71) lagstiftningsbehörighet avseende landskapet tillkommande tilläggsskatt på inkomst och tillfällig extra inkomstskatt, landskapet tillkommande närings- och nöjesskatter, grunderna för avgifter till landskapet och kommunerna tillkommande skatter. Enligt 27 § 36 punkten självstyrelselagen för Åland har riket lagstiftningsbehörighet i fråga om skatter och avgifter med de undantag som nämns i 18 § 5 punkten. Förslaget gäller mervärdesskatt, som är en indirekt skatt och riket har lagstiftningsbehörighet avseende indirekta skatter enligt 27 § 36 punkten självstyrelselagen.

I mervärdesbeskattningen i landskapet tillämpas lagen om undantag för landskapet Åland i fråga om mervärdesskatte- och accislagstiftningen (FFS 1266/1996) (kallad undantagslagen). De föreslagna ändringarna genomförs även i landskapet genom att undantagslagen gör den finländska mervärdesskattelagen (FFS 1501/1993), med vissa undantag, tillämplig till denna del på Åland.

Landskapsregeringens synpunkter

Mervärdesskattelagen (1501/1993) innehåller hänvisningar i vissa bestämmelser till lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990), vilken upphävdes den 1 januari 2024 genom lagen om tillsynen över social- och hälsovården (741/2023). Målsättningen med utkastet till propositionen är att uppdatera dessa hänvisningar i 35 och 36 §§ mervärdesskattelagen så

att mervärdesbeskattningen av hälso- och sjukvårdstjänster inte förändras. Enligt utkastet bedöms ändringarna inte leda till några konsekvenser för de som säljer eller köper hälso- eller sjukvårdstjänster, då tillämpningsområdet för skattefriheten förblir oförändrat. Ändringarna bedöms inte heller ha några konsekvenser för intäkterna från mervärdesskatten. Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt.

35 § mervärdesskattelagen innehåller en definition av skattefria hälso- och sjukvårdstjänster. Enligt den nuvarande 1 punkten betraktas som skattefria hälso- och sjukvård de åtgärder som närmare definieras i paragrafen, om det är fråga om vård vid en sådan verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård som staten, välfärdsområdet eller kommunen är huvudman för eller vård som avses i lagen om privat hälso- och sjukvård. Ändringsförslaget gällande den 1 punkten innebär att hänvisningen till vård som avses i den numera upphävda lagen om privat hälso- och sjukvård ersätts med en hänvisning till hälso- och sjukvårdstjänster som avses i lagen om tillsynen över social- och hälsovården. Begreppet hälso- och sjukvårdstjänst definieras i 4 § 4 punkten samma lag.

Definitionen av hälso- och sjukvårdstjänster har preciserats i lagen om tillsynen över social- och hälsovården, enligt lagens förarbeten, jämfört med lagen om privat hälso- och sjukvård. Med hälso- och sjukvårdstjänst avses sådana åtgärder för bestämmande av patientens hälsotillstånd eller för återställande eller upprätthållande av hälsan, hälso- och sjukvård eller någon annan behandling där medicinska eller odontologiska metoder används eller grundar sig på läkarvetenskap eller tandläkarvetenskap. Definitionen av hälso- och sjukvårdstjänster i 35 § mervärdesskattelagen skiljer sig från definitionen av hälso- och sjukvårdstjänster i lagen om tillsynen över social- och hälsovården. Skillnaden är att definitionen i mervärdesskattelagen endast omfattar åtgärder för att bestämma en människas hälsotillstånd samt funktions- och arbetsförmåga. Även fortsättningsvis ska därför inte estetiska behandlingar som utförs av yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården och som kräver medicinsk kompetens vara skattefria.

Liksom i nuläget nämns i förslaget till 35 § 1 punkten mervärdesskattelagen först vård vid en sådan verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård som en offentlig aktör är huvudman för, sedan hänvisas det till sådana hälso- och sjukvårdstjänster tillhandahållna av en privat tjänsteproducent som avses i lagen om tillsynen över social- och hälsovården. En privat tjänsteproducent avser en sådan tjänsteproducent enligt definitionen i 4 § 2 punkten i lagen om tillsynen över social- och hälsovården som inte är en offentlig aktör. Den definitionen omfattar enligt förarbetena till lagen alla fysiska personer och sammanslutningar som producerar hälso- och sjukvårdstjänster. Producenterna av hälso- och sjukvårdstjänster och deras tjänsteenheter ska finnas i registret Soteri, vilket innebär att skattefriheten för hälso- och sjukvården på motsvarande sätt som i nuläget ska gälla bara sådan vård som står under samhällets tillsyn.

I 36 § mervärdesskattelagen finns en förteckning över varor och tjänster relaterade till hälso- och sjukvårdstjänster där skatt inte betalas på försäljningen. Det föreslås att 5 punkten ändras så att hänvisningen till den som tillhandahåller hälso- och sjukvårdstjänster enligt lagen om privat hälso- och sjukvård ersätts med en hänvisning till en privat tjänsteproducent av hälso- och sjukvårdstjänster enligt lagen om tillsynen över social- och hälsovården. En privat tjänsteproducent avser en sådan tjänsteproducent av hälso- och sjukvårdstjänster enligt definitionen i 4 § 2 punkten i lagen om tillsynen över social- och hälsovården som inte är en offentlig aktör.

Lagen om tillsynen över hälso- och sjukvården tillhör rättsområden där landskapet har egen behörighet i alla delar. I dagsläget finns inte någon åländsk lag gällande privat hälso- och sjukvård. Ett lagförslag har arbetats fram och ärendet är nu hos Ålandsdelegationen. Det är därför av stor betydelse att det i mervärdesskattelagen inkluderas sådana skrivningar att skattefriheten för hälso- och sjukvårdstjänster ska gälla på samma villkor på Åland som i riket.

Landskapsregeringen kan konstatera att de föreslagna ändringarna inte förändrar tillämpningsområdet för skattefriheten, att ändringarna inte leder till några konsekvenser för de som säljer eller köper hälso- eller sjukvårdstjänster och att ändringarna inte påverkar intäkterna från mervärdesskatten. Sammanfattningsvis kan det dock konstateras att det är särskilt viktigt att det i mervärdesskattelagen inkluderas sådana skrivningar att skattefriheten för hälso- och sjukvårdstjänster ska gälla på samma villkor på Åland som i riket. Andra skäl har inte uppstått för landskapsregeringen att invända mot sakinnehållet i det utkast till proposition som landskapsregeringen har fått ta del av.

Minister

Mats Perämaa

Jurist

Mathias Brink

FÖR KÄNNEDOM

Ålands lagting, info@lagtinget.ax

Riksdagsledamot Mats Löfström, mats.lofstrom@riksdagen.fi